

Article Arrival : 01/07/2021

Published : 25.08.2021

Doi Number <http://dx.doi.org/10.26449/sss.3454>Reference Güzel, H. (2021). "Fizik ve Matematik Dersi Öğretmenlerinin Öğrenci Motivasyonunu Düşüren Davranışlarına Öğrenciler Tarafından Verilen Tepkinin Araştırılması" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:7, Issue:86, pp:3446-3456

FİZİK VE MATEMATİK DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİ MOTİVASYONUNU DÜŞÜREN DAVRANIŞLARINA ÖĞRENCİLER TARAFINDAN VERİLEN TEPKİNİN ARAŞTIRILMASI

Investigation Of Students' Reaction To Physics And Mathematics Teachers' Behaviors That Decrease Student Motivation

Prof. Dr. Hatice GÜZEL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Karaman/TÜRKİYE
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5678-4447>

ÖZET

Bu araştırma fizik ve matematik dersi öğretmenlerinin öğrenci motivasyonunu düşüren davranışlarına öğrenciler tarafından verilen tepkilerin belirlenmesi ve bunların öğrenci görüşleriyle detaylı olarak açıklanması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı, karma yöntem kullanılmıştır. Çalışma grubunu Konya il merkezindeki liselerde öğrenim gören 913 öğrenci oluşturmaktadır. Erkek öğrenci sayısı 468 kız öğrenci sayısı 445'tir. Araştırma iki basamakta yapılmıştır. Birinci basamakta (Erben Keçici ve diğ. 2013) tarafından geliştirilen "İstenmeyen Öğretmen Davranışı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci basamağında öğrencilerin en yüksek ortalama puanla verdikleri tepkileri içeren sorularla ilgili yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 20 bilgisayar paket programı ile yapılmıştır. Nicel verilerin analizinde öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışlarına yönelik tepkileri aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ile belirlenmiştir. Nitel verilerin analizinde, yorumlayıcı fenomenolojik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Analiz sonucunda öğretmenlerin alan bilgisi yetersizliği, isteksiz ve coşkusuz ders işlemeleri, sınıfta katı ve otoriter bir tutum sergilemeleri, öğrencilere karşı alaycı ve aşağılayıcı tavırlar takınmaları, konuşma sorunlarının olması, az örnek çözmeleri, değerlendirmelerde adil olmamaları, öğrencileriyle etkili bir iletişim kuramamaları, ders sunum becerilerinin iyi olmayışı, fizik ve matematik derslerini öğrencilerine sevdirememeleri öğrencilerin dersten soğumalarına, özgüven eksikliklerine, derse yönelik motivasyonlarının bozulmasına neden olan davranışları olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, İstenmeyen Öğretmen Davranış, Öğrenci, Tepki

ABSTRACT

This research was carried out in order to determine the reactions given by students to the behaviours of the physics and mathematics teachers that decrease student motivation and to explain them in detail with the students' opinions. In the research, a mixed method, in which quantitative and qualitative research methods are used together, was used. The study group of the research consists of 913 students studying at high schools in the city centre of Konya. The number of male students is 468 and the number of female students is 445. The research was carried out in two steps. In the first step, the "Undesirable Teacher Behaviour Scale" developed by (Erben Keçici et al., 2013) was used. In the second step of the study, semi-structured interview forms regarding the questions containing the responses given by the students with the highest average score were used. Data analysis was carried out using SPSS 20 computer package program. In the analysis of quantitative data, students' reactions to undesirable teacher behaviours were determined with arithmetic mean and standard deviation values. In the analysis of qualitative data, interpretive phenomenological analysis method was used. As a result of the analysis, teachers' lack of content knowledge, reluctant and unenthusiastic teaching, exhibiting a strict and authoritarian attitude in the classroom, ironic and humiliating attitudes towards students, having speaking problems, solving few examples, being unfair in evaluations, not being able to communicate effectively with their students, having low presentation skills and not being able to fail the students like physics and mathematics lessons were determined as the behaviours that cause students to alienate from the lesson, lack of self-confidence, and deteriorate their motivation towards the lesson.

KeyWords: Motivation, Undesirable Teacher Behaviour, Student, Reaction

1. GİRİŞ

Öğretmenlik mesleği toplumda çoğu kişi tarafından kolay bir meslek olarak görülür. Oysa dünyanın en zor mesleklerinden biridir. Aynı zamanda öğretmenlik mesleği en köklü ve saygın mesleklerden biridir. Her meslek hakkı verilerek yapıldığı takdirde mesleki itibar ve saygınlık korunabilir. Kendi mesleğini saygı duyarak yapan bir öğretmen başkalarının da bu mesleğe saygı duymasını ve mesleği önemsemesini sağlayacaktır. Öğretmenlerin öncelikle mesleklerini çok sevmeleri gerekir. Mesleklerini severek yaptıklarında tüm zorlukların üstesinden gelebileceklerdir.

Öğretmenler eğitim öğretim süreçlerinin yürütülmesinden sorumlu oldukları kadar tutum ve yaklaşımları ile öğrenme ortamında yönlendirici durumdadırlar. Bilgi, beceri ve tutumları ile öğrencilere eğitim vermekte olan öğretmenler, davranışlarıyla da öğrencileri etkilemektedirler. Bu etkileme olumlu ve olumsuz olabilmektedir. Bilgi birikimini ahlakla bütünleştirebilen, öğrencilerine sevgilerini gösterebilen, samimi, sabırlı, alçak gönüllü, dürüst ve güvenilir, adil, fedakar, hoşgörülü, güçlü alan bilgisine sahip, öğretim teknik ve yöntemlerini bilen ve derslerinde uygulayan, çağın gerektirdiği teknolojileri derslerinde kullanabilen öğretmenler öğrenciler üzerinde olumlu etki bırakırken aksi özelliklere sahip öğretmenler ise öğrenciler üzerinde olumsuz etki bırakabilmektedir. Öğretmenlerin sınıflarında sergiledikleri davranışlar özellikle öğrencinin akademik başarısını ve motivasyonunu etkilemektedir. Öğrenim faaliyetini olumsuz etkilemekte olan öğretmen davranışları, “istenmeyen öğretmen davranışları” şeklinde isimlendirilmektedir (Kearney ve diğ. 1991).

Gorham ve Millette (1997) çalışmalarında, öğrencilerdeki motivasyon düşüklüğünün nedenlerinin öğretmenlerin ders sunum becerilerinin iyi olmayışının, öğretmenlerdeki coşku eksikliğinin ve uygun ders materyallerini kullanmayışlarının olduğunu belirlemişlerdir. Öğretmenlerin sınıf içerisinde öğrencilerine karşı aşağılayıcı, alaycı tavır takınmaları, şiddet uygulamaları olumsuz öğretmen davranışlarının başında gelmektedir (Dilekmen, 2001). Broeckelman-Post ve diğ.(2016), yaptıkları araştırmaya göre istenmeyen öğretmen davranışı ile öğrencinin derse ilgisi ve derse katılımı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş, istenmeyen davranışlar sergileyen öğretmenlerin sınıflarında derse ilgi ve katılım çok az olmuştur. Yıldırım ve Akan (2018) araştırmalarında, öğrenciler yönünden en yüksek düzeyde algılanan istenmeyen öğretmen davranışı olarak “Öğretmenlerimiz yoğun bir şekilde ders işlerler”, en düşük düzeyde algılanan davranışın ise “Öğretmenlerimiz bizi sevmiyorlar” şeklinde olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Gençtanırım, Torunoğlu ve Köroğlu'nun (2014) araştırmalarında, öğrenciler ve okul yöneticilerinin istenmeyen öğretmen davranışı olarak derse karşı ilgisiz olunması, öğrenciler ile olumlu iletişim kurulamaması, değerlendirme yaparken adil olunmaması gibi davranışları belirlemişlerdir. İkinci ve Burgaz'a (2009) göre, öğretmenin derse geç girme, ders bitimine epey zaman olmasına rağmen dersten erken çıkma, sınavları geç okuma, vb. davranışları öğrenci motivasyonunu bozan istenmeyen öğretmen davranışlarıdır. Yine yapılan bir diğer araştırmaya göre öğretmenlerin öğrencinin kulağını çekmesi, cetvelle vurması, tokat atması, azarlaması, kalem veya silgi fırlatması gibi davranışları öğrenci motivasyonunu bozan davranışlardır (Tor ve Sargın, 2005).

Önemle vurgulamak gerekirse öğrencilerin akademik başarısını motivasyon dahil pek çok faktör etkilemektedir. Motivasyon, öğrenmenin en etkili ve en önemli bileşenlerinden birisidir (Slavin, 2013). Öğretmenlerin sınıflarında sergilemiş oldukları istenmeyen davranışlar neticesinde öğrencilerin öğrenmeleri, motivasyonları ve davranışları olumsuz olarak etkilenmektedir (Güzel, 2017).

Ünal ve Gürsel (2015) yaptıkları araştırma bulgularına göre istenmeyen öğretmen davranışlarını iki kategoride toplamışlardır. Mesleki yetersizlik kategorisinde yer alan istenmeyen öğretmen davranışlarının; sınıf içindeki disiplinin sağlanamaması, olumsuz yargılarla öğrencinin motive edilmeye çalışılması, başarısız öğrencilerin sınıfta tembeller sırasına oturtulması olduğu tespit edilmiştir. Şiddet kategorisi içerisinde, fiziksel şiddet, psikolojik şiddet pasif saldırganlık olmak üzere üç alt kategori belirlenmiştir. Öğrencileri toplu veya bireysel dövme, fiziksel şiddet kategorisinde yer almakta, öğrenciyi azarlama ve aşağılama psikolojik şiddet kategorisinde, objektif değerlendirme yapmama vb saldırganlık kategorisinde yer almaktadır. Bu davranışları sergileyen öğretmenler genellikle öğrencileri aşağılamakta veya sebepsiz yere eleştirmektedir. Öğretmenin sergilediği sözel saldırganlık öğrencilerin motivasyonunu bozarak onların öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmelerini ve öğrenmelerini engellemekte, öğrencilerde düşmanca duygular gelişmesine ve en önemlisi de öğrencilerin davranışlarının olumsuzlaşmasına neden olmaktadır (Bekiari ve diğ. 2005; Kearney ve diğ. 2002).

Alan yazında mevcut olan araştırma bulgularının çoğunda, istenmeyen öğretmen davranışlarının öğrencilerde bilişsel ve duyuşsal öğrenmeyi azaltarak öğrencilerin motivasyonunu düşürdüğü, öğretmen-öğrenci iletişimine zarar verdiğini göstermektedir (Petty, Good ve Handler, 2016; Semlak ve Pearson, 2008; Shivakumar ve Manichander, 2013; Thweatt ve McCroskey, 1998; Toale, 2001). Sürücü ve Ünal, (2018), öğrenci motivasyonunu artıran ve azaltan öğretmen davranışlarını İncelenmişler coşkusuzluk, tutarsızlık, kapalı sınıf iklimi, şiddet -fiziksel şiddet, psikolojik şiddet ve pasif saldırganlık-, ulaşılmazlık, yetersizlik, sınıf kontrolü, mizah duygusu, insan ilişkileri, konuşma sorunları, alan bilgisi davranışlarının öğrenci motivasyonunu düşürdüğü bulgusuna ulaşmışlardır.

Öğrenci motivasyonu öğretmenler tarafından dikkate alınması gereken önemli bir konudur. Öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkileyen, öğrencilerde öğrenme isteksizliği oluşturarak dersi sevmeyip dersten soğumalarına neden olan önemli nedenlerden biri de öğretmenlerin derse hazırlıksız gelerek derslerini verimli işleyememeleri, öğrencilerin konuyu anlayıp anlamadıklarını dikkate almamalarıdır. Bilhassa fizik ve matematik derslerinde bu çok yaşanmaktadır. Günümüzde teknoloji söz konusu olduğunda akla ilk gelmekte olan bilim dalı fiziktir. Çevremizde mevcut olan teknolojik araç ve gereçlerin birçoğu fizik kurallarından yararlanarak geliştirilmektedir. Matematik tüm bilim dallarında, fizik ise uygulamalı fen bilimlerde başvurulan başlıca kaynak konumundadır. Matematik, bilimin ilerleyişinde her alanda başvuru kaynağı rolünün olması, matematik dersinin genellikle bütün eğitim-öğretim programlarında yer almasını sağlamıştır. Fizik ve matematik dersleri çoğunlukla öğrenciler tarafından sevilmeyen, zorlanılan hatta öğrencilerin birçoğunun çekinmekte olduğu derslerdir (Güzel, 2004). Öğrenciler tarafından zor dersler olarak algılanan bu derslere giren öğretmenlere büyük sorumluluk düşmektedir.

Alan yazında istenmeyen öğretmen davranışları ve bunun etkilerini araştıran çalışma sayısı azdır (Erben Keçici, Beyhan ve Sönmez Ektem, 2013; Gençtanırım, Torunoğlu ve Koroğlu, 2014; Güzel,2017; Güzel, 2020a; Güzel, 2020b; Gurbetoğlu ve Tomakin, 2011; Özer ve Bozonoğlu, 2016; Sürücü ve Ünal, 2018; Ünal, 2012; Yıldırım ve Akan, 2018).

Bu araştırma fizik ve matematik dersi öğretmenlerinin öğrenci motivasyonunu düşüren davranışlarına öğrenciler tarafından verilen tepkilerin en çok neler olduğunun belirlenmesi ve bunların detaylı olarak açıklanması amacıyla yapılmıştır. Alan yazında fizik ve matematik öğretmenlerinin istenmeyen öğretmen davranışlarına yönelik lise öğrencilerinin gösterdiği tepkilerin ve öğretmenlerin bu davranışlarının öğrenci motivasyonunu hangi derecede azalttığının incelenmiş olduğu bir araştırma bulgusuyla karşılaşmamıştır. Yapılan bu araştırmamız bu bakımdan da önem arz etmekte olup özgün bir çalışma niteliğindedir. Araştırmanın öğretmen-öğrenci arasındaki ilişki ve öğrenci motivasyonu konusu yönünden alanyazına önemli bir katkı sunması beklenmektedir. Ayrıca fizik ve matematik dersi öğretmenlerinin derslerini sevdirmeleri, öğrencilerini motive etmeleri konusunda nelere dikkat etmeleri gerektiğini göstermesi açısından da yararlı olacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı, araştırılmak istenen konunun daha detaylı ve kapsamlı bir şekilde ele alınmasına olanak sağlayan karma yöntem kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemi olarak genel tarama deseni tercih edilmiştir. Tarama deseni geçmişte ve hâlihazırda mevcut bir durumu var olan haliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalar için uygundur. Tarama araştırmaları, çalışma grubundaki katılımcıların olgu ve olaylara ilişkin görüş ve tutumlarına başvurulduğu, olgu ve olayların tasvir edildiği çalışmalardır (Karakaya, 2009).

Araştırmanın ikinci bölümünde nitel araştırma yöntemi modellerinden fenomenoloji modeli kullanılmıştır. Fenomenoloji modelinde, bireylere ait algılar tespit edilmeye çalışılır, bireylerin deneyimlemelerine yönelik algılar ve bu algılara yüklenen anlamlar vasıtasıyla detaylı bilgi elde edilmeye çalışılır (Creswell, 2015). Nitel araştırma için yarı yapılandırılmış görüşme, formları kullanılmıştır.

2.1. Çalışma Grubu

2016-2017 eğitim- öğretim yılında Konya il merkezi sınırlarındaki liselerde öğrenim gören öğrenciler araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Oransız örnekleme ile seçilen 913 öğrenci araştırmaya dahil edilmiştir. Erkek öğrenci sayısı 468 kız öğrenci sayısı 445'tir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma iki basamakta yapılmıştır. Birinci basamakta (Erben Keçici ve diğ., 2013) tarafından geliştirilen “İstenmeyen Öğretmen Davranışı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, “Öğretmen olumsuz davranışı” ve “Öğretmen olumsuz davranışının etkileri” olmak üzere iki faktörlü 38 sorudan oluşan likert tipi bir ölçektir. Bu çalışmada iki faktörlü ölçeğin “Öğretmen olumsuz davranışının etkileri” faktörünü içeren 15 soruluk kısmı kullanılmıştır.

Ölçeğe ait ikinci faktörün Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.92 ve ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.94'tür. Uygulamadan sonra veriler derecelendirme ölçeği kullanılarak analiz edilmiştir. Ölçekte beş seçenek bulunmaktadır. Beşli ölçekte bulunan dört aralık (5-1=4) için aralık katsayıları ise (4/5) 0,80'dir. Kesinlikle katılmıyorum 1-1.79, katılmıyorum 1.80- 2.59, kararsızım 2.60-3.39, katılıyorum 3.40-4.19 ve tamamen katılıyorum 4.20-5 aralıklarındadır.

Ölçekle toplanan veriler analiz edilmiş istenmeyen öğretmen davranışlarına öğrencilerin en yüksek ortalama puanla verdikleri tepkileri içeren sorular belirlenmiştir.

Araştırmanın ikinci basamağında nitel veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırmanın ikinci basamağında öğrencilerin en yüksek ortalama puanla verdikleri tepkileri içeren sorularla ilgili yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmış her liseden belirli sayıda öğrencilere bu görüşme formları verilerek bu tepkilerine ve böyle hissetmelerine neden olan kendi deneyimlerini öğretmenlerinin isimlerini vermeden anlatmaları istenmiştir. Öğrencilerin, yarı yapılandırılmış görüşme formlarında yer alan sorulara fizik derslerine ve matematik derslerine giren öğretmenlerini düşünerek cevap vermeleri istenmiştir.

2.3. Veri Analizi

Verilerin analizi SPSS 20 bilgisayar paket programı ile yapılmıştır. Nicel verilerin analizinde öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışlarına yönelik algıları aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ile belirlenmiştir. Verilerin normal dağılım göstermediği belirlendiğinden öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışına yönelik tepkileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için Mann-Whitney U testi ile analiz yapılmıştır.

Nitel verilerin analizinde, yorumlayıcı fenomenolojik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Yorumlayıcı fenomenolojik analiz, bir kişi ya da bir grup bireyin bir fenomene ilişkin yaşamış oldukları deneyimin yapısı ve özünü anlayarak daha açık hale getirmeyi amaçlar (Patton, 2014). Araştırmaya katılan öğrencilerin yazılı olarak ifade ettikleri görüşleri, bilgisayar ortamına aktarılmış ve analiz için başlıca olgular belirlenmiştir. Benzer öğrenci cevapları bir araya getirilmiş ve gruplandırılmıştır. Bir araya getirilen benzer cevaplar 50 öğrenci cevabı olarak dikkate alınmıştır.

3. BULGULAR

Lise öğrencilerinin istenmeyen öğretmen davranışlarına gösterdikleri tepkilere ilişkin aritmetik ortalamalar ve standart sapma değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. İstenmeyen Öğretmen Davranışlarına Yönelik Öğrenci Tepkilerine İlişkin İstatistik Veriler

İstenmeyen öğretmen davranışının öğrenci üzerinizde bıraktığı etki;		N	Ortalama	Std. sapma
1	Öğretmeni itici buluyordum	913	2,55	1,50
2.	Öğretmene öfke ve kızgınlık duyuyordum	913	2,44	1,46
3	Öğretmen tarafından dışlandığımı hissediyordum	913	2,34	1,42
4	Sürekli öğretmenin yaptıklarını düşünüyordum	913	2,29	1,36
5	Kendimi üzgün hissediyordum	913	2,45	1,46
6.	Öğretmenin girdiği dersten nefret ediyordum	913	2,49	1,51
7.	Öğretmenin derse girdiği saatlerden korkuyordum	913	2,25	1,39
8.	Öğretmenin dersine yoğunlaşmıyordum	913	2,37	1,45
9.	Okuldan nefret ediyor, okula gitmek istemiyordum	913	2,34	1,42
10.	Kendime olan güvenimi kaybediyordum	913	2,37	1,42
11.	Kendimi çaresiz hissediyordum	913	2,23	1,37
12.	Geceleri zor uyuyordum	913	2,11	1,34
13	Utaniyordum	913	2,12	1,33
14	Midem bulanıyor, kafama ağrı giriyordu	913	2,14	1,32
15.	Arkadaşlar arasında onurum, gururum zedelenmiş hissediyordum	913	2,26	1,44
Toplam tepki puanı		913	2,32	1,01

Tablo 1 incelendiğinde, öğrenci görüşlerinin veri çözümlemede kullanılan dereceleme ölçeğinin “katılmıyorum” 1.80- 2.59 aralıklarında toplandığı görülmektedir. Öğrenciler “Öğretmeni itici buluyordum” sorusuna 2,55 aritmetik ortalama ile en yüksek, “Geceleri zor uyuyordum” sorusuna 2,11 aritmetik ortalama en düşük tepki puanı vermişlerdir. Öğretmenin girdiği dersten nefret ediyordum sorusuna 2.49 aritmetik ortalama puanı ile ikinci sırada tepki göstermişlerdir. Kendimi üzgün hissediyordum sorusuna 2.45 aritmetik ortalama puanı ile 3. sırada tepki göstermişlerdir. Öğretmene öfke ve kızgınlık duyuyordum sorusuna 2.44 aritmetik ortalama puanı ile 4. Sırada tepki göstermişler, öğretmenin dersine yoğunlaşamıyordum sorusuna 2.37 aritmetik ortalama puanı ve, kendime olan güvenimi kaybediyordum sorusuna 2,37 aritmetik ortalama puanı ile tepki göstermişlerdir

Öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışına yönelik tepkileri ile cinsiyetleri arasındaki ilişkiyi veren Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 2.de gösterilmiştir.

Tablo 2. İstenmeyen Öğretmen Davranışına Yönelik Tepki ile Cinsiyet arasındaki İlişkiyi Veren Mann-Whitney U Test Sonuçları

Öğretmenlik stili	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Mann-Whitney U	P
Davranışa tepki	Erkek	468	254,17	18554,50	15853,500 ,743
	Kız	445	260,37	115866,50	

Tablo 2. incelendiğinde kız öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışına karşı gösterilen tepki puan ortalamalarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. İstenmeyen öğretmen davranışının öğrenci üzerinde bıraktığı etki için Mann-Whitney U testi anlamlılık p değerinin 0,743 olduğu görülmektedir. Anlamlılık değeri 0.05 anlamlılık düzeyinden büyük bulunduğu için ($p > 0,05$), cinsiyet değişkeni bağlamında lise öğrencilerinin istenmeyen öğretmen davranışının öğrenci üzerinde bıraktığı etki algıları istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur. Fark anlamsız bulunmasına rağmen, kızların istenmeyen öğretmen davranışına karşı gösterilen tepki puan ortalamaları daha yüksektir. Araştırma yapılan grup için; kız öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışından daha fazla etkilendiği söylenebilir.

Araştırmanın ikinci basamağı

Görüşme formunda yer alan sorular şunlardır:

- (1) Öğretmeninizi neden itici buluyordunuz?
- (2) Öğretmeninizin girdiği dersten neden nefret ediyordunuz?
- (3) Kendinizi üzgün hissetmenizden nedeni neydi?
- (4) Öğretmeninize neden öfke ve kızgınlık duyuyordunuz?
- (5) Öğretmeninizin dersine neden yoğunlaşamıyordunuz?
- (6) Kendimize olan güveninizi kaybetmenizden nedeni neydi?

Öğretmeninizi neden itici buluyordunuz? Sorusuna verilen cevaplar:

“Fizik öğretmenim öğrencilere karşı katı ve otoriter bir tavır takınıyordu “(Ö₁).

“Matematik öğretmenim soruyu yanlış cevapladığım için benimle alay etti. O günden bu yana matematik dersinden soğudum” (Ö₂).

“Fizik öğretmenimiz ‘ derslerde siz zaten bu konuları anlamazsınız’ deyip konuları hızlı bir şekilde verip tekrar etmediğinden öğretmenimizi itici buluyordum” (Ö₅).

“Matematik öğretmenimiz derslere geç gelip teneffüs saatimizden çaldığı için kendisini itici bulurdum “(Ö₇).

“Matematik öğretmenimiz bizlere değer vermediği için itici bulurdum “(Ö₁₁).

“Fizik öğretmenimiz küfürlü konuştuğu için itici bulurdum” (Ö₁₄).

“Fizik öğretmenimiz çoğunlukla derslere hazırlıksız geldiği için dersi verimli işleyemiyor konu dışına çıkıyordu” (Ö₁₅).

“Matematik öğretmenimiz dersleri isteksiz ve sıkıcı bir şekilde anlatıyordu “(Ö₁₇)

”Matematik öğretmenimin bir dönem boyunca hiç güler yüzlü ve sevecen tavırlarını göremediğim için kendisini hep itici buluyordum” (Ö₄).

“Fizik öğretmenimin konuşma sorunları vardı bu da dikkatimizin dağılmasına motivasyonumuzun bozulmasına neden oluyordu bundan dolayı kendisini itici buluyordum” (Ö₁₂).

Öğretmeninizin girdiği dersten neden nefret ediyordunuz? Sorusuna verilen cevaplar

“Matematik öğretmenimiz sorduğu soruyu anlamayınca sınıfta beni çok eleştirdi” (Ö₂₀).

“Fizik öğretmenimizin şivesi çok bozuk olduğundan çoğu konuları anlayamıyordum” (Ö₁₈).

“Matematik öğretmenimizin kibirli halleri canımı sıkıyordu” (Ö₁₉).

“Matematik öğretmenim anlamadığım soruları derste sorduğumda geri zekalı bunu da mı anlamadın şeklinde hep azarlıyor dersten soğutuyordu” (Ö₂₁).

“Matematik öğretmenimiz not vermede ayırmacılık yapıyor kendisinden özel ders alanlara daha yüksek not veriyordu” (Ö₂₂).

“Fizik öğretmenimiz sınıf hakimiyetini kuramadığından dersler gürültülü oluyor o derse girmekten nefret ediyordum” (Ö₂₄).

“Öğretmenimiz dersi hep aynı tonda anlatıyor dersleri sönük geçiyordu” (Ö₂₆).

“Matematik öğretmenimden ve matematik dersinden nefret ettim çünkü parmak kaldırdığım halde bana söz vermeyip hep aynı kişilere söz veriyordu” (Ö₁₈).

“Matematik öğretmenimin aşırı otoriter tutumu motivasyonumu olumsuz etkileyerek dersten nefret etmeme neden oldu” (Ö₁₅).

Kendinizi üzgün hissetmenizin nedeni neydi? Sorusuna verilen cevaplar:

“Matematik öğretmenim bir seferinde verdiği ödevi yapmadığım için çok bağırmış daha sonraları beni hep ezmişti” (Ö₂₈).

“Fizik öğretmenim beklediğimden daha düşük not vermiş kağıdımı kontrol etmesini isteyince bağırmıştı bu da beni çok üzmüştü” (Ö₂₈).

“Matematik öğretmenim dışarıda kendisine selam verdiğim halde görmemiş gibi yapıp selamımı almamıştı” (Ö₃₀).

“Fizik öğretmenim sınavda arkadaşşıma silgi vermek amacıyla arkama döndüğüm için kağıdımı alıp beni haksız yere sınıftan atmış olayı açıklamak için yanına gittiğimde hakaret etmişti” (Ö₃₁).

“Matematik öğretmenim okul bahçesinde yüksek sesle güldüğümü bahane ederek kız arkadaşlarımla yanında bağırmaması salak sen ancak gülmeyi bilirsin ders çalışmayı değil demesi ben, çok üzmüştü okulumu değiştirmedim için üzgünüm” (Ö₃₂).

Öğretmeninize neden öfke ve kızgınlık duyuyordunuz? Sorusuna verilen cevaplar:

“Fizik öğretmenimizin kız öğrencilerle daha yakından ilgilenip onlara el kol hareketiyle dokunması bende öfke uyandırıyor” (Ö₃₃).

“Öğretmenimiz derste espri yaparken gereğinden fazla laubali konuşmalar yapıyordu” (Ö₃₅).

“Öğretmenimiz bir arkadaşımız derste azıcık konuşsa dersi bırakıp dersin yarısını öğüt vermekle geçirirdi bu davranışı sık gösterdiği için öğretmenime çok kızardım onun bu davranışı beni fizik dersinden soğuttu” (Ö₃₆).

“Üniversite sınavlarına hazırlandığımızı bilmesine rağmen öğretmenimizin sana güveniyorum deyip çarşıdaki işlerini yaptırması beni çok kızdırıyordu” (Ö₃₇).

“Fizik öğretmenimizin sınav kağıtlarını derslerinin çok olduğunu bahane ederek sürekli geç okuması beni öfkeliendiriyordu” (Ö₃₈).

“Fizik öğretmenimizin derste sorduğumuz hiçbir soruya doyurucu cevap verememesi beni kızdırıyordu” (Ö₃₈).

“Matematik öğretmenimizin bizlere karşı kaba davranışları, nedeniyle öğretmenimize öfke ve kızgınlık duyuyor motivasyonumuz çok azalıyordu” (Ö₃₁).

Öğretmeninizin dersine neden yoğunlaşamıyordunuz? Sorusuna verilen cevaplar:

“Fizik öğretmenimizin gördüğümüz fizik konularını güncel olaylarla ilişkilendirip anlatamaması konuları çok soyut ve yüzeysel olarak işlemesi nedeniyle fizik dersine yoğunlaşamıyordum” (Ö₃₉).

“Matematik hocamızın meslekteki deneyimi azdı konulara tam hakim değildi bu da benim derse yoğunlaşmamı dersi anlamamı zorlaştırıyordu” (Ö₄₀).

“Matematik öğretmenimizin derste sürekli burnunu çekmesi derse yoğunlaşmamı güçleştiriyordu” (Ö₄₁).

“Matematik öğretmenimiz bizlere gereken ilgiyi göstermez az önek çözüp gereksiz açıklamalarla dersi doldurmaya çalışırdı” (Ö₄₂).

“Fizik öğretmenimiz çok sıkıcı bir şekilde dersini anlattığı için yoğunlaşamaz hiç dersi dinlemek istemezdim” (Ö₄₄).

“Matematik öğretmenimin derste gösterdiği tutarsız davranışlar derse yoğunlaşmamı güçleştiriyordu” (Ö₄₅).

“Fizik öğretmenimizin asık suratla derse girip ben her şeyi bilirim tavırları derse yoğunlaşmama engel oluyordu” (Ö₄₆).

“Matematik öğretmenimiz en ufak bir hatamızda bizleri not ile tehdit ederdi bu da beni gerer derse yoğunlaşamazdım” (Ö₄₇).

“Matematik öğretmenimiz sanki konuyu önceden biliyormuşuz gibi anlatması sorularımızı cevapsız bırakması ders yoğunlaşmamı güçleştiriyordu” (Ö₃₅).

“Fizik öğretmenimizin ders anlatışı çok uykumuzu getirirdi hep aynı tonda ders anlatırdı bu yüzden derse yoğunlaşamazdım” (Ö₂₆).

“Matematik öğretmenimin derslerinde demokratik bir ortam yaratmayıp sürekli bize bağırması nedeniyle dersine yoğunlaşamıyordum” (Ö₂₈).

“Fizik öğretmenimizin bizlere karşı gösterdiği ilgisiz tutumu konuyu anlayıp anlamamamızı umursamaması motivasyonumu bozuyordu bu nedenle derse yoğunlaşamıyordum” (Ö₁₈).

Kendimize olan güveninizi kaybetmenizin nedeni neydi? Sorusunun verilen cevaplar

“Matematik dersinde küçük bir konuşmamdan dolayı sınıf önünde öğretmenimin benim kafama vurması o dersten nefret etmeme ve kendime olan güvenimi kaybetmeme neden oldu” (Ö₄₈).

“Öğretmenimin çabamı görmemezlikten gelmesi sürekli düşük not vererek benim bu dersi başarmanın çok zor demesi kendime olan güvenimi kaybetmeme neden oldu” (Ö₄₉).

“Fizik öğretmenimin bir soruyu tahtada eksik çözmeme nedeniyle beni azarlayıp bu soruyu da çözemiyorsan üniversiteye girmen çok zor demesi ders çalışma isteğimi ve kendime olan güvenimi kaybetmeme neden oldu” (Ö₅₀).

“Matematik öğretmenimizi ben dahil sınıfın yarısından fazlasına karşı düşük başarı beklentisi içinde olduğunu devamlı hissettirmesi kendime olan güvenimi kaybettiriyordu” (Ö₄₃).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğretmenlerden beklenen öğrencilerin öğrenmelerine rehberlik etmelerinin yanında onların tüm alanlarındaki gelişimlerine motivasyonlarına da olumlu yönde katkı sağlamaktır,

Bu araştırmanın ilk basamağında istenmeyen öğretmen davranışlarının lise öğrencilerini ne düzeyde etkilediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. İstenmeyen öğretmen davranışlarına yönelik öğrenci tepkilerine ilişkin istatistik verileri incelendiğinde; öğrenciler “Öğretmeni itici buluyordum” sorusuna 2,55 aritmetik ortalama ile en yüksek, Öğretmenin girdiği dersten nefret ediyordum sorusuna 2,49 aritmetik ortalama puanı ile ikinci sırada puan vermişlerdir. Kendimi üzgün hissediyordum sorusuna 2,45 aritmetik ortalama puanı ile 3. sırada puan vermişlerdir. Öğretmene öfke ve kızgınlık duyuyordum sorusuna 2,44 aritmetik ortalama puanı ile 4. sırada puan, öğretmenin dersine yoğunlaşamıyordum sorusuna ve, kendime olan güvenimi kaybediyordum sorusuna 2,37 aritmetik ortalama puanı ile eşit oranda puan vermişlerdir

Lise öğrencilerinin istenmeyen öğretmen davranışının öğrenci üzerinde bıraktığı etki algıları cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur. Fark anlamsız bulunmasına rağmen, kız

öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışına karşı gösterilen tepki puan ortalamaları daha yüksektir. Kız öğrencilerin istenmeyen öğretmen davranışlarından daha fazla etkilendiği söylenebilir.

Araştırmanın ikinci basamağında Tablo 1.deki bulgulara göre lise öğrencilerinin en yüksek ortalama puanı ile istenmeyen öğretmen davranışlarına gösterdikleri tepki soruları belirlenmiştir. Bu sorulara verilen cevaplar incelendiğinde

Öğretmeninizi neden itici buluyordunuz? Sorusuna verilen dikkat çekici cevaplar:

Fizik ve matematik öğretmenlerinin öğrencilere karşı katı ve otoriter bir tavır takındığı, soruyu bilemediği için öğretmenin kendisiyle alay ettiği, konuları hızlı bir şekilde verip tekrar etmediği, öğretmenlerinin derslere geç gelip teneffüs saatlerinden çaldığı, dersleri isteksiz ve sıkıcı bir şekilde anlattığı, öğretmeni hiç güler yüzlü ve sevecen tavırlarını göremediğini, öğretmenin konuşma sorunları olduğu, kendilerine değer vermediği, küfürlü konuştuğu, derslere hazırlıksız geldiği için verimli ders işleyemediği şeklindedir. Öğretmenleri bu davranışları gösterdiği için öğrencileri kendilerinden nefret etmiş ve öğrencilerinin motivasyonları bozulmuştur. Fizik ve matematik öğretmenleri öğrencilerine fizik ve matematik derslerini sevdirebilmeleri için anlatacakları konuları bir gece önceden muhakkak gözden geçirip iyi hazırlanıp akıcı ve anlaşılır bir şekilde derslerini işlemeli çok soru çözerek konuyu pekiştirmelidirler. Benzer şekilde Gorham ve Millette (1997) araştırmalarında öğrencilerin motivasyon düşüklüğünün nedeni olarak öğretmenlerin ders sunum becerilerinin düşük olması, isteksiz ve coşkusuz ders anlatmaları olduğunu belirlemişlerdir. Meslek bilgisi ve alan bilgisi yetersiz öğretmenlerin öğrenci motivasyonunu düşürdüğü yönünde araştırmalar vardır (Kearney ve diğ. 1991; Yıldırım ve diğ. 2015), öğretmenlerin konuşma sorunlarının öğrencilerin dikkatinin dağılmasına ve motivasyonlarının düşmesine neden olmaktadır. Öğretmenlerin otoriter ve cezalandırıcı tutumları, öğrencilerin okuldan ve dersten soğumasına, dersi öğrenememesine, kaygı ve özgüven eksikliğine neden olmaktadır. Benzer bulgulara yapılan bazı araştırmalarda da rastlanmaktadır (Evertson ve Emmer, 2013; Orth, Robins ve Widaman, 2012; Wentzel, 2003)

Öğretmeninizin girdiği dersten neden nefret ediyordunuz? Sorusuna verilen dikkat çekici cevaplar:

Soruyu anlamayınca öğretmenim beni çok eleştirdi Matematik öğretmenimiz not vermede ayırmacılık yapıyor kendisinden özel ders alanlara daha yüksek not veriyordu. Fizik öğretmenimiz sınıf hakimiyetini kuramadığından dersler gürültülü oluyor o derse girmekten nefret ediyordum, Matematik öğretmenimiz belirli öğrencilere söz veriyor bana vermiyordu. Verilen cevaplar arasında adil olmama, özel ders verilen öğrencilere daha yüksek not verme dikkat çekmektedir. Bir öğretmenin özellikle kendi girdiği sınıftaki öğrencilere özel ders vermesi çok yanlış olup mesleki etiğe de uymaz. Alan yazında benzer sonuçlara ulaşan araştırmalar mevcuttur (Baloğlu, 2009; Kearney ve diğ. 1991; Sezer, 2018; Villegas ve Lucas, 2002).

Kendinizi üzgün hissetmenizin nedeni neydi? Sorusuna verilen dikkat çekici cevaplar:

Fizik öğretmenim sınavda arkadaşıma silgi vermek amacıyla arkama döndüğüm için kağıdımı alıp beni haksız yere sınıftan atmış olayı açıklamak için yanına gittiğimde hakaret etmişti. Matematik öğretmenim okul bahçesinde yüksek sesle güldüğümü bahane ederek kız arkadaşlarımla yanında bağırması 'salak sen ancak gülmeyi bilirsin ders çalışmayı değil' demesi beni çok üzmüş motivasyonumu bozmuştu. Alay etme, küçük düşürme, sözlü taciz saldırgan öğretmen davranışlarıdır. Bu tür davranışlar öğrencinin motivasyonunu bozarak dersten ve okuldan soğutur. Sürücü ve Ünal (2018), araştırmalarında benzer bulgulara ulaşmış şiddet, fiziksel şiddet, psikolojik şiddet ve pasif saldırganlığın öğrenci motivasyonunu bozduğunu belirlemişlerdir.

Öğretmeninize neden öfke ve kızgınlık duyuyordunuz? Sorusuna verilen dikkat çekici cevaplar:

Fizik öğretmenimizin kız öğrencilerle daha yakından ilgilenip onlara el kol hareketiyle dokunması bende öfke uyandırıyor. Öğretmenimiz derste espri yaparken gereğinden fazla laubali konuşmalar yapıyordu. Fizik öğretmenimizin sınav kağıtlarını derslerinin çok olduğunu bahane ederek sürekli geç okuması beni öfkeliyordu. Öğretmenimiz bir arkadaşımız derste azıcık konuşsa dersi bırakıp dersin yarısını öğretmekle geçirirdi bu davranışı sık gösterdiği için öğretmenime çok kızardım onun bu davranışı beni fizik dersinden soğuttu. Maalesef bazı öğretmenler bu tür olumsuz davranışları sergilemektedirler. Kız ve erkek öğrencilere eşit oranda ve mesafeli davranmak gerekir. Aşırı ilgi cinsel tacize de girer. Ergenlik çağındaki lise öğrencilerinin bazı davranışları yanlış algılayabileceğini unutmamak gerekir Diğer bir önemli konu da

öğretmenlerin fizik ve matematik dersleri gibi derslerin her saniyesini iyi değerlendirmeleri gerekirken sıklıkla konu dışına çıkıp dersi bölmeleri verimli ders işlememeleridir. Elbette öğrencileri uyarmak da gerekir konuşan dersin akışını bozan öğrenciyle ders bitiminde sınıf dışında konuşarak uyarmak daha uygun olacaktır. Sınav kağıtlarını geç okumak da istenmeyen öğretmen davranışlarına girer öğrencileri fazla meraklandırmadan süresinde öğrencilere sonuçları bildirmek gerekir. Ekinci ve Burgaz'a (2009) göre, öğretmenlerin derse geç girme, dersten erken çıkarma, sınavları zamanında okumama, davranışları istenmeyen öğretmen davranışı olarak kabul edilmektedir.

Öğretmeninizin dersine neden yoğunlaşamıyordunuz? Sorusuna verilen dikkat çekici cevaplar:

Fizik öğretmenimizin gördüğümüz fizik konularını güncel olaylarla ilişkilendirip anlatamaması konuları çok soyut ve yüzeysel olarak işlemesi nedeniyle fizik dersine yoğunlaşamıyordum. Matematik hocamızın meslekteki deneyimi azdı konulara tam hakim değildi bu da benim derse yoğunlaşmamı, dersi anlamamı zorlaştırıyordu. Matematik öğretmenimiz bizlere gereken ilgiyi göstermez az örnek çözüp gereksiz açıklamalarla dersi doldurmaya çalışırdı. Matematik öğretmenimiz en ufak bir hatamızda bizleri not ile tehdit ederdi. Fizik öğretmenimizin ders anlatışı çok uykumuzu getirirdi çünkü hep aynı tonda ders anlatırdı. Fizik öğretmenimizin bizlere karşı gösterdiği ilgisiz tutumu konuyu anlayıp anlamamamızı umursamaması motivasyonumu bozuyordu. İncelendiğinde her bir noktanın çok önemli olduğu görülmektedir. Alan bilgisi iyi olan fizik öğretmeni anlattığı konuların güncel hayattaki uygulamalarını da derslerinde verdiği takdirde öğrencilerin konuya dikkatleri çekilir öğrenmeleri kolaylaşır. Yapılan en büyük hatalardan biri de öğrenciyi not ile tehdit ederek sınıf hakimiyetini sağlama çabasıdır. Öğretmenin derse ve öğrencilerine karşı ilgisizliği, öğrenci merkezli ders işlemeyip monoton bir şekilde ders işlemesi de öğrencilerde ders karşı ilgisizlik isteksizlik oluşturur. Öğretmen canlı ve coşkulu olmalıdır. Öğretmenin anlattığı konuya hakim olmaması, öğrencilerinin sorularına yeterli cevap verememesi, fizik ve matematik derslerinde az örnek çözmesi öğrencilerin öğrenmelerini dolayısıyla başarılarını olumsuz yönde etkileyecektir. Benzer şekilde Kahyaoğlu ve Yangın (2007), öğretmenlerin mesleki yeterliliklerinin öğrenci başarısında ve motivasyonunda önemli olduğunu belirtmektedirler.

Kendimize olan güveninizi kaybetmenizin nedeni neydi? Sorusunun verilen dikkat çekici cevaplar:

Öğretmenimin çabamı görmemezlikten gelmesi sürekli düşük not vererek benim bu dersi başarmanın çok zor demesi kendime olan güvenimi kaybetmeme nedeni oldu. Fizik öğretmenimin bir soruyu tahtada eksik çözmeme nedeniyle beni azarlayıp bu soruyu da çözemiyorsan üniversiteye girmen çok zor demesi. Matematik öğretmenimizi ben dahil sınıfın yarısından fazlasına karşı düşük başarı beklentisi içinde olduğunu devamlı hissettirmesi kendime olan güvenimi kaybettiriyordu. Görüldüğü gibi öğretmenlerin öğrencilerle olumlu ve etkili iletişim kuramaması öğrenme sürecinin verimliliğini bozarak öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini kaybetmelerine neden olmaktadır Benzer olarak Gençtanırım, Torunoğlu ve Koroğlu (2014) öğretmenlerin öğrencilerle olumlu iletişim kuramama" davranışının en çok belirtilen sınıf yönetimine yönelik olumsuz öğretmen davranışı olduğunu belirlemişlerdir.

Fizik ve matematik öğretmenlerinin sınıfta katı ve otoriter bir tutum sergilemeleri, öğrencilere karşı alaycı ve aşağılayıcı tavırlar takınmaları, öğrencilerine karşı umursamaz ve ilgisiz olmaları, anlattıkları konuya hakim olmamaları, hazırlıksız derse girmeleri, isteksiz coşkuz ders anlatmaları, az örnek çözmeleri, alan bilgisi yönünden yetersiz olmaları, ölçme ve değerlendirmelerinde adil olmamaları, öğrencileriyle etkili bir iletişim kuramamaları, ders giriş çıkış saatlerine gereken titizliği göstermemeleri, konuşma bozukluklarının olması, fizik ve matematik derslerini öğrencilerine sevdirememeleri öğrencilerin dersten soğumalarına, derse yönelik motivasyonlarının bozulmasına, akademik başarılarının düşmesine duygusal, sosyal gelişimlerinin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır.

Tüm öğretmenlerin bu araştırma ve bu konularda yapılan diğer araştırmaları zaman zaman incelemelerinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Baloglu, N. (2009). Negative Behavior Of Teachers With Regard To High School Students In Classroom Settings. *Journal Of Instructional Psychology*, 36(1), 69-78.

Bekiari, A., Heropoulou, H. ve Sakellariou, K. (2005) Perceived Aggressive Physical Education Teacher Communication, Student State Satisfaction and Reasons for Discipline, *Italian Journal of Sport Sciences*, 12(1), 73-78.

- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir, çev. ed.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Dilekmen, M. (2001) İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Davranışları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 276, 31-36.
- Ekinci, C. E. ve Burgaz, B. (2009). İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Öğretmen ve Okuldan Kaynaklanan Nedenleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 91-111.
- Erben Keçici, S. Beyhan, Ö. ve Sönmez Ektem, I. (2013). İstenmeyen Öğretmen Davranışı Ölçme Aracı Geliştirilmesi. *The Journal of Academic social Science Studies*, 6(3), 1 043-1065.
- Evertson, C. M. Ve Emmer, E. T. (2013). *İlkokul öğretmenleri için sınıf yönetimi*. (A. Aypay, Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayıncılık
- Gençtanırım, D., Torunoğlu, H. ve Köroğlu, M. (2014). Olumsuz Öğretmen Davranışlarının Çok Boyutlu İncelenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(5), 1-18.
- Gorham, J. ve Millette, D. (1997). A Comparative Analysis of Teacher and Student Perceptions of Sources of Motivation and Demotivation in College Classes. *Communication Education*, 46(4), 245-261
- Gurbetoğlu, A. ve Tomakin, E. (2011). Sevilen ve Sevilmeyen Öğretmen davranışlarına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 261-276.
- Güzel, H. (2004). Genel Fizik ve Matematik Derslerindeki Başarı ile Matematiğe Karşı Olan Tutum Arasındaki İlişki. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 1, 49-58.
- Güzel, H. (2017). Lise Öğrencilerinin İstenmeyen Öğretmen Davranışlarına Yönelik Algılarının İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 209-220.
- Güzel, H. (2020a). Analysis of the Relationship Between the Values of Adolescents, the Effects of Unwanted Teacher Behaviour and Their Academic Achievements. *Kesit Akademi Dergisi*, 6 (24), 241-255.
- Güzel, H. (2020b). Investigation of the Relationship Between Unwanted Teacher Behaviour, Middle School Students with Different Values and Science Achievement. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(60), 2745-275.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterliklerine İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15 (1), 73-84
- Karakaya, İ. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. A. Tanrıoğen (Ed.) *Bilimsel araştırma yöntemleri içinde*, (57-83). Ankara: Anı Yayıncılık
- Kearney, P., Plax, T. G., Hays, L. R. ve Ivey, M. J. (1991). College Teacher Misbehaviors: What Students don't Like About What Teachers Say or Do. *Communication Education*, 53, 40-55.
- Kearney, P., Plax, T. G. ve Allen, T. H. (2002). Understanding student reactions to teachers who misbehave. In J. L. Cheseboro ve J. C. McCroskey (Eds.), *Communication for teachers* (pp. 127-149). Boston, MA: Allyn ve Bacon
- Orth, U., Robins, R. W., ve Widaman, K. F. (2012). Life-Span Development of Self-Esteem and Its Effects on Important Life Outcomes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 102(6), 1271.
- Özer, N. ve Bozanoğlu, B. (2016). Öğretim Elemanları Tarafından Sergilenen İstenmeyen Davranışların Üniversite Öğrencilerinin Algılarına Göre Değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 22(2), 245-266
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. M. Bütün ve S. B. Demir, (Çev. Edt.) Ankara: Pegem Akademi.
- Petty, T. M., Good, A. J. ve Handler, L. K. (2016). Impact on Student Learning: National Board Certified Teachers' Perspectives. *Education Policy Analysis Archives*, 24(49), 1-19.

- Broeckelman-Post, M. A., Tacconelli, A., Guzmán, J., Rios, M., Calero, B., ve Latif, F. (2016). Teacher Misbehavior and Its Effects on Student Interest and Engagement. *Communication Education*, 65(2), 204-212.
- Sezer, Ş. (2018). Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Tutumlarının Öğrencilerin Gelişimi Üzerindeki Etkileri: Fenomenolojik Bir Çözümleme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 534-549.
- Shivakumar, G.S., Manichander, T. (2013). Restructuring the future classroom - A global perspective. *I-Manager's Journal on School Educational Technology*, 9(2), 19-24.
- Slavin, R. E. (2013). Öğrencileri Öğrenmeye Motive Etmek. G. Yüksel (Çev. Ed.), *Eğitim Psikolojisi* (ss. 284-312). Ankara: Nobel.
- Sürücü, A. ve Ünal, A. (2018). Öğrenci Motivasyonunu Artıran ve Azaltan Öğretmen Davranışlarının İncelenmesi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(14), 253-295.
- Semlak, J. L. ve Pearson, J. C. (2008). Through the Years: an Examination of Instructor Age and Misbehavior on Perceived Teacher Credibility. *Communication Research Reports*, 25(1), 76-85.
- Thweatt, K. S. ve McCroskey, J. C. (1998). The Impact of Teacher immediacy and Misbehaviors on Teacher Credibility. *Communication Education*, 47, 348-358.
- Toale, M.C. (2001) *Teacher Clarity and Teacher Misbehaviors: Relationships with Students' Affective Learning and Teacher Credibility*, (Unpublished Doctoral Dissertation), West Virginia University, Morgantown.
- Tor, H. ve Sargın, N. (2005). İlköğretim Okullarının İkinci Kademesinde Okuyan Öğrencilerin Şiddet Hakkındaki Görüşleri. *On Dördüncü Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 28-30.
- Ünal, A. (2012). Deviant Teacher Behaviors and Their Influence on School Rules and İnterpersonal Relationships at School. *Eğitim Araştırmaları*, 49, 1-20.
- Ünal, A. ve Gürsel, M. (2015). Negative Teacher Behaviors from which Teacher Candidates are Affected. Proceedings of Teaching and Education Conferences (ss. 163-168). *Amsterdam: International Ins-titute of Social and Economic Sciences*.
- Villegas, A. M. ve Lucas, T. (2002). Preparing Culturally Rspnsive Teachers: Rethinking the Curriculum. *Journal of Teacher Education*, 53(1), 20-32.
- Yıldırım, A., Ünal, A. ve Sürücü, A. (2015). Effective tTacher Behaviors Based on the Opinions of Teacher Candidates. Proceedings of Teaching and Education Conferences (ss. 195-200). *Amsterdam: In-ternational Institute of Social and Economic Sciences*.
- Yıldırım, i. ve Aan, D. (2018). Investigation of the Relationship between Unwanted Teacher Behaviours and Attitudes of Students Towards School. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 19(3), 88-103.
- Wentzel, K. R. (2002). Are Effective Teachers İlke Good Parents? Teaching Styles and Student Adjustment in Early Adolescence. *Child Development*, 73(1), 287-301.